

Högskolan Kristianstad

Examensarbete

Hösten 2012

Lärarytildningen

Fritidspedagogen i skolan

- En Kvalitativ studie om hur fyra lärare mot de yngre åren ser på fritidspedagogers roll och kompetens i skolan

Författare

Mattias Holmgren

Tommy Karlsson

Handledare

Sandra S. Nilsson

www.hkr.se

Fritidspedagogen i skolan

En Kvalitativ studie om hur fyra lärare mot de yngre åren ser på fritidspedagogers roll och kompetens i skolan

Abstract

Uppsatsens syfte är att definiera fritidspedagogernas roll och kompetens under skoltid utifrån fyra lågstadielärares åsikter. Utifrån tidigare erfarenheter upplever vi att fritidspedagogen har under skoltid lägre status än lärare och benämns ofta som "hjälp lärare" eller en "extra vuxen" i klassrummet. För att få grepp om detta har det genomförts fyra intervjuer på fyra olika skolor i södra Sverige.

Resultatet pekar åt att de intervjuade lärarna har synen på fritidspedagogen som "en extra vuxen" i klassrummet, samt som en resurs till bland annat den praktiska undervisningen och barnens sociala utveckling. Lärarna nämner även att fritidspedagogens största uppdrag under skoltid är att ansvara för halvklass, elevrådsansvarig, kamratstödare och andra sociala skolprojekt. Kortfattat kan vi utifrån undersökningen påstå att fritidspedagogen benämns som hjälp lärare och som en extra vuxen under skoltid och har lägre yrkesstatus än lärarna. Utifrån forskningen kan vi se att denna syn inte förändrats sedan intergeringen mellan skola och fritidshem.

Ämnesord: Fritidspedagog, kompetens, yrkesroll, definition, skola

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	s.3
1. Inledning.....	s.4
1.1 Syfte.....	s.4
1.2 Problemformulering.....	s.4
1.3 Styrdokument.....	s.5
2. Litteraturgenomgång.....	s.6
2.1 Fritidshemmets integration till skolan.....	s.6
2.1.1 Möte mellan skolan och fritidshemmet.....	s.7
2.2 Definitionen av fritidspedagogen.....	s.9
2.3 Fritidspedagogens roll.....	s.10
2.4 Skillnader mellan lärare och fritidspedagog.....	s.12
3. Metod.....	s.14
3.1 Insamlingsmetod.....	s.14
3.2 Urval.....	s.14
3.3 Genomförande och analysmetod.....	s.15
3.4 Etiska överväganden.....	s.15
4. Resultat och analys.....	s.16
4.1 Fritidspedagogens roll i klassundervisningen.....	s.16
4.1.1 Analys.....	s.17
4.2 Hur använder lärare fritidspedagogens kompetens?.....	s.17
4.2.1 Analys.....	s.17
4.3 Hur ser samarbetet ut? Vad gör fritidspedagogen?.....	s.18
4.3.1 Analys.....	s.18
4.4 Är samarbetet mellan dig och fritidspedagogen som du vill ha det?.....	s.19
4.4.1 Analys.....	s.20
4.5 Sammanfattande analys.....	s.20
5. Diskussion.....	s.21
5.1 Metoddiskussion.....	s.21
5.2 Resultatdiskussion.....	s.21
5.2.1 Hur används fritidspedagogens kompetens under skoltid enligt lågstadielärare.....	s.21
5.2.2 Hur uppfattas fritidspedagogernas roll i klassrumsundervisning av lågstadielärare.....	s.22
6. Slutsats.....	s.24
7. Sammanfattning.....	s.25
8. Referenslista.....	s.26
9. Bilaga.....	s.28

1. Inledning

Sedan fritidsverksamheten helt integrerades med skolans verksamhet har det inneburit att fritidspedagogen har fått en ny roll i skolans verksamhet. Calander (1999) benämner att fritidspedagogen inte enbart arbetar i fritidshemmet som förr, utan finns idag med i klassrumsundervisningen och bedriver ibland även egen undervisning. Enligt Calander ses fritidspedagogen ofta som ”spindeln i nätet” då de har en flexibel och skiftande arbetsform. (Calander, 1999)

Flising (1995) benämner att fritidspedagoger ofta ansvarar för den praktiska undervisningen i klassrummet medan lärare ansvarar för den mer teoretiska delen.

Fritidspedagogen har en grundläggande roll inom konflikthantering, samt förebyggandet av mobbning i skolan, samt komplettera skolans olika verksamheter. Fritidspedagogen bidrar även till en allsidig och övergripande bildning till den grundläggande skolutbildningen. Utifrån detta förstärker fritidspedagogen kunskapsutvecklingen hos eleverna. (Alexandersson 2011)

Vi valde detta ämne för att kunna definiera fritidspedagogens kompetens och lärarnas syn på fritidspedagogens yrkesroll och kompetens.

Vi vill undersöka hur lärare ser på fritidspedagogers roll under den obligatoriska skoldagen. Utifrån våra erfarenheter har vi fått synen om att fritidspedagoger allt för ofta framställs som någon form av hjälplärare.

1.1 Syfte

Syftet med studien är att få en klarare definition hos fyra lågstadielärares syn på fritidspedagogers roll och kompetens i skolan.

1.2 Problemformulering

- Hur används fritidspedagogens kompetens under skoltid enligt lågstadielärare?
- Hur uppfattas fritidspedagogernas roll i klassrumsundervisning av lågstadielärare?

1.3 Styrdokument

Lgr11 benämner att all undervisning ska vara individuellt anpassad, samt att skolan ska öppna upp möjligheten till olika ömsesidiga möten mellan pedagogiska synsätt inom all skolverksamhet för att kunna ge utrymme för utveckling och lärande. Lgr11 tar även upp att den likvärdiga utbildningen utformas olika beroende på område, elever och personal och kan då inte utformas lika på alla skolor. Skolan ska även bidra till en harmonisk utveckling hos eleverna, genom att ha ett varierande arbetssätt. De estetiska ämnena tillsammans med text och form ger eleverna möjlighet att uttrycka sig och uppleva sina kunskaper. Möjligheten att testa olika uttrycksformer och uppleva olika känslor ses som grundläggande. (Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011)

2. Litteraturgenomgång

Under denna rubrik kommer vi att belysa det moderna fritidshemmets bakgrund och dess integrering i skolan. Vi kommer även att definiera fritidspedagogens yrkesroll samt benämna skillnader mellan grundskollärare och fritidspedagog.

2.1 Fritidshemmets integration till skolan

Barnstugeutredningen beskrev 1974 i en rapport hur fritidshemmet skulle föra skolan närmare närsamhället. Tanken var att personalen på skolan och fritidshemmet skulle samarbeta och ansvara för barnens lärande och utveckling och fritidshemmen skulle flyttas in i skolans lokaler och använda dessa på eftermiddagarna när de stod tomma. Detta samarbete visade sig vara svårt att genomföra då skolan och fritidshemmen hade olika syn och tänkande gällande pedagogik. (Johansson 2012)

Under 1970-talet framkom de ”moderna” fritidshemmen, detta tack vara eftersträvan om en särskild utbildning av barnträdgårdslärarinnorna, samt avlösningen från socialreformen till utbildningsreformen. Rohlin (2012) anser att det fanns tre bakomliggande fundament till integrationen av fritidshemmen till skolan, dessa var kostnaden för fritidshemmet, att fritidshemmet inte är obligatoriskt samt den sociala utvecklingen/kunskaperna/lärandet. En stor anledning till fritidshemmets integration i skolans verksamhet var av ekonomiska skäl, då fritidshemmen ansågs vara för dyra i drift, och en integration i skolans verksamhet skulle reducera kostnaderna. Med integrationen frammanades även en förväntan på grundskollärarna och fritidshemspersonalen, att ett samarbete skulle börja. Rohlin (2012) benämner även ett problem som uppstod vid integrationen till skolan: *”Barnen på fritidshemmet går alltid i skolan, men alla skolbarn går inte på fritidshem”*. s.25 Då fritidshemsverksamheten inte involverade alla barn uppstod en problematik om den sociala utvecklingen, samt det obligatoriska lärandet, det vill säga att fritidshemmet som ska stödja dessa delar inte når alla barn, detta sätter fritidspedagogerna som ett komplement till skolan. Fritidshemmets framväxt ligger generellt grundat i en mängd händelser som sket i samhället, då samhället förändrats så har en utveckling tagit form där påverkan riktats mot skolan. Rohlin (2012) menar att den sociala utvecklingen tidigare sågs som familjens och delvis fritidshemmets ansvar, medan skolan ansvarade för barnens kunskaper och lärande. 1998 blev skolverket tillsynsansvarig för fritidshemmen och dess verksamhet, med denna förändring fick landets fritidshem etablera sig i skolan ramar. (Rohlin, 2012)

Vid integreringen blev fritidshemmet ett komplement till skolan med gemensamma styrdokument för skolans verksamhet. Integreringen av fritidshem och skola började i slutet av 70-talet, det var dock inte förrän början av 90-talet som integreringen av denna verksamhet sågs som en

grundläggande resurs. Vid integreringen ansåg fritidshemspersonalen att de som personalgrupp fick en känsla av avskildhet gentemot övriga skolan, personalen i fritidshemmet upplevde att de fick rollen som hjälpredor åt skolan. Integreringen av fritidshem och skola ses som orättvis ur fritidspedagogens perspektiv, då dessa ofta ses som "hjälp lärare" i skolan. Integreringen sker på skolans villkor och fritidspedagogernas skicklighet och kunnande förbigås. Vid integrationen av skola och fritidshem kom fritidsverksamheten i skymundan, då fritidshemspersonalen blev en isolerad personalgrupp. (Calander 1999).

En stor anledning till integreringen av skola och fritidshem var att ge barnen en trygghet, samt att kunna se dem hela dagen, detta skulle underlätta utvecklingen och inläringen. Genom ett bra samarbete mellan klasslärare och fritidspedagog kan stöd för barn med olika behov lyftas fram och bemötas på många olika sätt, för att tillgodose barnet på bästa sätt. (Pihlgren, 2011)

2.1.1 Möte mellan skolan och fritidshemmet

Integrationen mellan skola och fritidshem gick inte lika smidigt som tänkt, med integrationen medföljde en stor omställning för både skolan och fritidshemmets verksamhet. En av de större omställningarna av integrationen var frågan om lokaler, då lokalerna inte kunde utformas för både skolan och fritidsverksamheten, då dessa verksamheter är utformade på olika sätt. Eftersom fritidsverksamheten flyttade in i skolans lokaler har fritidshemmen fått anpassa sig till de lokaler skolan har erbjudit. Med tanke på att skolan har en mer traditionell och etablerad verksamhet kan det bli svårt för fritidspersonalen då de vill utforma lokaler som är mer inriktade mot det flexibla, att till exempel ha olika former av verkstäder eller ateljéer. Lindborg & Nilsson (1997) anser att trots fritidspedagoger inte har någon direkt ämnesinriktning kan fritidspedagoger och lärare tillsammans skapa tillfällen för barnen att bearbeta sina olika frågor. Dock kan en sådan här samverkan få olika slags konsekvenser, en av dessa är att fritidspedagoger som varit med under skolans verksamhet inte kan bidra lika väl till fritidshemmet, eftersom fritidspedagoger arbetar oftast i barngrupp både under skolans och efter skolans obligatoriska verksamhet. Utifrån en undersökning som Lindborg & Nilsson (1997) gjort framkommer det att fritidspedagoger har en positiv inställning för samverkan mellan fritidshem och skola, de vill inte heller återvända till den verksamheten som tidigare har bedrivits. De flesta fritidspedagogerna som ingick i deras studie anser att skolans verksamhet är grundläggande. De anser sig dock använda sig av metoder och förhållningssätt som skiljer sig åt från lärarnas. Något som fritidspedagogerna specifikt lägger tyngd på är värnandet om barnens olika behov, som lek, skapande och liknande aktiviteter, även barnens helhetssyn och deras sociala utveckling är något av centralt i fritidspedagogernas verksamhet. Av undersökningen framgår även

en hög uppskattning från skolledarna, som ser högt på kompetensen som finns hos fritidspedagoger. De ser gärna att fritidspedagoger kompletterar skolan med denna kompetens. Detta genom hela skoldagen även före och efter skolan, detta med tanke på barnen då det bidrar till helhetssyn. (Lindborg & Nilsson, 1997)

Integrationen av fritids och förskoleverksamheterna in i skolans verksamhet medförde förändringar för både barn och föräldrar. Den har även bidragit till en helhetssyn på barnen, detta i form av ett pedagogiskt sätt, det är menat att föra samman barnomsorg och undervisning på ett sätt som lek och uttryck, men också med teoretiska och höjda krav. (Skolverket, 2000)

Flising (1995) menar att då samarbete oftast ska bedrivas mellan lärare och fritidshemspersonal uppstår det i regel ett praktiskt och ett teoretiskt tillvägagångssätt, där fritidshemspersonalen, som tidigare nämnts, i regel står för det mer praktiska innehållet. Dessa lektionstimmar sker oftast då samarbetet ska börja. Det kan förekomma att fritidshemspersonalen fyller speciallärarfunktioner då det inte är ovanligt att de fungerar som extra stöd åt klassläraren. Diskussionen kring fritidshemspersonalens yrkesroll pekar mot en dubbelbefattning, då de bedriver både lektioner i skolan och aktiviteter på fritidshemmet. Under skoltid lägger fritidshemspersonalen ner mycket arbetstid och arbetskraft, dock är det ovanligt att klasslärarna bedriver liknande på fritidshemmet. Denna form av samarbete gynnar främst skolverksamheten då det är den som varierar och utvecklas. Detta bekymrar många inom fritidshemspersonalen då de inte kan bedriva fritidsverksamheten på ett lika entusiastiskt och givande sätt. Ytterligare en faktor som pekar på att samarbetet sker på skolans villkor är disponeringen av fritidshemlokaler, då fritidshemmet ofta får använda de lokaler som inte bedriver någon annan verksamhet för tillfället, till exempel förskoleklassens klassrum på eftermiddagen. (Flising, 1995)

Genom att samarbetet främst sker under skoltid och inom ramen för skolarbetet är det framförallt fritidshemspersonalens yrkesroll som blir utsatt för förändringar. (Flising 1995 S.40)

Fritidshemspersonalen bedriver i regel olika mängder av deras arbetstimmar i skolan. Då de bedriver olika innehåll under dessa arbetstimmar påstår de att arbetet utformas efter deras yrkesroll och att de agerar på liknande sätt som i fritidshemmet, även om situationen blir mer lektionsliknande. Flising (1995) anser att man ska eftersträva en tydlig samverkan mellan skola och fritidshem. (Flising, 1995)

2.2 Definitionen av fritidspedagogen

fritidspedagog, person som ger pedagogisk handledning och sysselsätter barn vid fritidshem, parklek eller skolans fritidsverksamhet [...] Fritidspedagogerna ser till att barnen kommer till och från skolan, hjälper dem med läxor, ordnar aktiviteter, t.ex. lekar, dramatik och idrottsverksamhet. De gör tillsammans med barnen studiebesök på arbetsplatser, museer och bibliotek för att barnen skall få bekanta sig med arbetsliv och kultur[...] (<http://www.ne.se/lang/fritidspedagog>)

Calander (1999) anser att fritidspedagoger har en form av dubbelt ansvar, då de både ska vara verksamma inom skolan och klassundervisningen samtidigt som de ansvarar för verksamheten på fritidshemmet. Som tidigare benämnt ses fritidspedagogerna även som ”spindlarna i nätet” där de väver samman skola och fritidshemmet.

Fritidshemsverksamheten finns i fritidshemmet såväl som skolan då fritidshemspersonalen ofta bedriver liknande aktiviteter i skolan under skoltid, som ett komplement till klasslärares undervisning. Det är även vanligt förekommande att fritidshemspersonalen ansvarar för olika orienteringsämnen, exempelvis idrott och musik. (Flising, 1995)

Haglund (2011) menar att fritidspedagogen tidigare sågs som en inspiratör och entreprenör. Det var inte ovanligt att fritidspedagoger startade olika klubbar, anordnade föreställningar och hade ett samarbete med olika föreningar. Detta är i dagsläget inte möjligt i samma utsträckning, även om viljan finns där är det andra saker som sätter stopp. En stor anledning kan vara att barngrupperna hela tiden blir större, en annan anledning kan var integreringen mellan skola och fritidshem. Integreringen påverkar fritidspedagogens arbete då denna bedriver delar av sitt arbete i skolan. (Haglund, 2011)

I skollagen står att det skall finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens behov av omsorg och god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. [...] Personal med pedagogisk högskoleutbildning är viktigt ur kvalitetssynpunkt. (Skolverket, 2007 s.19)

Oftast befinner sig fritidsverksamheten under skolans tak och i samma lokaler som klassrumsundervisning bedrivs. Då lokalerna i skolan inte är avsedda för fritidsverksamheten är denna utformning inte helt oproblematisk. Den kompetens som fritidshemspersonalen bidrar med stärker många elevers skoldag, då denna personal oftast har en inriktning mot elevers sociala utveckling och omsorg. Med detta komplement till skolan kan fritidshemspersonalen bidra till arbeten som lärare inte kan ta sig tid att handleda, så som konflikt och mobbnings lösande, samt det förebyggande arbetet mot mobbning. (Skolverket, 2007)

Pihlgren (2011) menar att det är upp till varje skola och kommun att bestämma vad fritidspedagogerna ska ha för arbetsuppgifter under skoldagen. Det finns tydlig dokumentation om vad en fritidspedagog har för uppgift under eftermiddagarna och på morgongen innan skolan börjar,

under skoldagen där emot är det inte lika tydligt vad uppgifterna är mer än att fritidspedagogerna ska vara ett komplement till skolan. Pihlgren berättar om en fritidspedagogs arbete där hon under olika tider är inne i en skolklass som hon tillhör. Oftast ansvarar fritidspedagogen och läraren för vars en halvklass där fritidspedagogen i regel arbetar med skapande ämnen eller bedriver utomhuspedagogik eller lek. Hon menar att hon har en fördel som får se barnen hela dagen, både på fritids och i skolan och kan där igenom anpassa sin undervisning för varje individ. Aktiviteterna på fritids är ofta planerade så att pedagogerna eftersträvar en lugn och rogivande miljö inomhus med spel och skapande, medan uteaktiviteter ska ge mer rum för fysisk aktivitet. (Pihlgren, 2011)

2.3 Fritidspedagogens roll

När man ser på fritidspedagogernas yrkesroll finns det en svårighet att avgränsa och förklara vad yrkesrollen innebär, då den formuleras som oklar och okänd. Denna uppfattning har både fritidspedagoger och övrig skolpersonal. Fritidspedagogerna anser att de och lärarna har olika syn på lärande, något som fritidspedagogerna upplever är att de medvetet ger barn stöd inom den sociala utvecklingen, samt utvecklingen av ansvarstagande. Fritidspedagogerna arbetar ofta pedagogiskt med temaarbeten. Det inslag som betraktas som pedagogiskt har en större gemensamhet med skolans verksamhet än med fritidshemmet. Lärare definierar i många fall fritidspedagogens yrke som mer praktiskt än teoretiskt. De arbetar även för att barnen ska få stöd i sitt lärande. När fritidspedagoger avviker från ett läraraktigt beteende kan lärarna i vissa fall se det som ett felaktigt beteende. (Hansen 1999)

Calander (1999) benämner att fritidspedagogernas olika kompetenser inom fritids och skola inte blir tillvaratagna. En slutsats av detta är känslan av att fritidspedagogerna och grundskollärarna bör skilja på sig då det bromsar fritidspersonalen och fritidshemmets förnyelseförmåga. (Calander 1999)

I lågstadiet innehåller arbetslagen oftast både grundskollärare, förskollärare och fritidspedagog. Ofta får fritidspedagogen en roll i arbetslaget som kanske inte tar till vara på den kompetens fritidspedagogen har. Detta beror ofta på att det är svårare att definiera fritidspedagogens kompetens och pedagogiska uppgifter inom skolan än vad det är att definiera grundskollärarens eller förskollärarens. Detta innebär att fritidspedagogen ibland får en roll som någon form av hjälplärare som bland annat får ansvara för arbetsuppgifter som den övriga personalen inte prioriterar eller har tid med. Då bland annat fri lek anses nyttig för barnens sociala utveckling ses denna del, utöver de

planerade aktiviteterna, också som en del av det pedagogiska inslaget på fritidshemmet. (Kärrby, 2000)

Vår pedagogik är nog mer flexibel och innehåller mer lustbetonade inslag. När lärarna undervisar följer vi upp det fast på ett mer praktiskt och omväxlande sätt. Yrket har hela tiden varit stätt i förändring och det måste vi lära oss leva med. (Hülphers 1998 s.30)

Hjalmarsson (2010) benämner i sin artikel att fritidspedagogernas värdering av deras förmåga att smidigt förändra sina planeringar, vid eventuella oväntade händelser, samt skapandet av trygghet och positiva klimat, och olika aspekter som inkluderas i den sociala kompetensfaktorn.

Utifrån Hjalmarsson (2010) tas det upp att fritidspedagoger använder sig av många olika metoder och arbetssätt, grundat utifrån mångas utbildning inom de estetiska ämnena, samt praktiska lärande, detta under den obligatoriska skoltiden, samt fritidshemsverksamheten.

En liknande mening om fritidspedagogernas förmågor att lära barn och unga att arbeta i olika gruppkonstellationer tas i beaktning då de ser positivt på denna förmåga, även under den obligatoriska skoltiden arbetar barn och unga med fritidspedagoger. Ett av uppdragen som fritidspedagogerna tilldelas är att arbeta med olika grupper, samt att vara del av grupper. (Hjalmarsson, 2010)

Parling (2006) benämner fritidspedagogik till skapandet av ett lärande riktat mot barn, samt unga, där en utveckling av kunskaper skapas, detta som grund för deltagandet i samhällslivet, samt en meningsfull fritid. Utifrån goda förutsättningar bidrar fritidspedagogiken grunden för det demokratiska samhället i undervisningssituationerna.

Det tas även upp stödet elever får i deras identitetsbygge, samt tillhörigheten som skapas med andra. Grunden till detta arbete finns i barn och ungas olika villkor.

Att arbeta fritidspedagogiskt kräver olika kunskaper bland annat om lek och dess vikt, men även att genomsyra alla de situationer som uppstår med ett pedagogiskt förhållningssätt. Det ska även ges utrymme och möjligheter att utveckla relationer och kunskaper om varandra, samt förutsättningar till elever att samtala med både varandra och vuxna. (Parling 2006)

Alexandersson (2011) betonar fritidspedagogikens betydelse till formandet av barns självständighet, samt formandet till demokratiska samhällsmedborgare. Detta görs på bästa sätt genom en utmaning av barnen interaktioner, samt en guidning av intressen inom de olika ämnesområdena. (Alexandersson 2011)

Fritidspedagogiken kännetecknas av starkt fokus på identitetsutveckling och relationer till andra samt på tekniska, estetiska och praktiska verksamheter som skapande, lek, rörelse och

2.4 Skillnader mellan lärare och fritidspedagog

Andersson (1997) lyfter fram likheter och skillnader i sin studie om lärares och fritidspedagogers arbetssätt i klassrummet. Likheter inom arbetssätten är den sociala synen på barnen och deras välmående i skola och på fritidshemmet. Skillnaderna däremot är att skolan är obligatorisk och barnen arbetar mot förutbestämda mål medan fritidshemmet inte har förutbestämda mål i samma utsträckning och kan därmed jobba mer fritt. *”Om man generaliserar kan man också säga att fritids inriktar sig på hur man tar reda på saker, medan skolan lär ut fakta.”* (Andersson 1997 s.59) I Andersson (1997) kan man även utläsa att lärare oftast har en mer teoretisk syn på lärande. Lärarna bedriver oftast den teoretiska delen av klassrumsundervisningen medan fritidspedagogerna oftast hjälper till på ett mer praktiskt arbetssätt. Genom detta samarbete får barnen en större helhet i undervisningen. Då de till exempel inte bara lär sig om hur någonting fungerar utan även varför det fungerar. (Andersson, 1997)

Även om lärare och fritidspedagoger arbetar med samma barn anses läraren ofta ha en högre status då dennas undervisning är mer teoretisk än fritidspedagogens, som mer inriktar sig på praktisk undervisning. Därmed rankas teori högre än praktik. (Hansen 1999)

Att fritidspedagogerna underställs grundskollärarna har fått en del negativa följder. Då grundskollärarna och fritidspedagogerna delvis har olika syn på pedagogik har en del av de uppgifter som fritidspedagogerna sett som viktiga pedagogiska, till exempel utevistelse och fri lek, börjat ses som icke-pedagogiska. Kärrby (2000) berättar om en ämneslärare som när hon för första gången besökte ett fritidshem i mitten av 70-talet. Hon hade svårt att se att fritidspedagog var ett pedagogiskt yrke, även om titeln antydde det. Många lärare menar att den stora skillnaden mellan deras yrke och fritidspedagogens är att det ställs högre krav på läraren än vad det gör på fritidspedagogen för att de har en lite friare roll. Det är även vanligt att de aktiviteter som fritidspedagogerna bedriver som är mest lika lärarens undervisning ses som det pedagogiska inslaget på fritidshemmet. (Kärrby, 2000)

I arbetet under en ordinarie skoldag arbetar ofta både fritidspedagoger och lärare i skolan där fritidspedagoger hjälper lärare. Fritidspedagoger kan även bedriva egna lektioner under den obligatoriska skoldagen. Vid skoldagens slut fortsätter fritidspedagoger att arbeta i barngrupp medan lärare ofta har enskild planeringstid. I många fall bedrivs fritidsverksamheten i skolans

lokaler med skolans inredning och material. Under en skoldag kan lärare och fritidspedagog arbeta på olika sätt. Ett av dessa sätt är ett så kallat delningspass där läraren och fritidspedagogen delar klassen i två grupper. Detta resulterar oftast i att gruppen som är med läraren har någon form av ämneslektion, medan den andra gruppen utgår från fritidshemsaktiviteter eller socialutveckling. (Calander, 1999)

Ett koncept som skiljer fritidspedagogerna från lärarna är förutsättningarna att kunna vägleda barnen på en socialare nivå, då fritidspedagogerna lyfter barnens egenintresse i deras problemlösning. Både skolan och fritidshemmen ses som pedagogiska verksamheter, dock med skilda synen på hur verksamheten bedrivs. Fritidspedagogerna arbetar gärna med praktiskt arbete i olika sammanhang, de bidrar gärna med upplevelser till eleverna, kreativt arbete och samtalar gärna mycket med eleverna. Ord som kan beskriva fritidspedagogernas verksamhet kan vara *upplevelse*, *samspel* och *skapande*. Medan lärarnas verksamhet kan beskrivas med ord som *att lära*, *öva* och *hinna med*. Ytterligare en skillnad mellan lärare och fritidspedagoger är synen på lektionsuppläggningsen då lärarna låter barnen börja i teorin, medan fritidspedagogerna lägger tyngden vid en praktisk början. (Läraryrket, 2001)

3 Metod

I detta stycke kommer vi att förklara vårt val av insamlingsmetod, urval och genomförande. Här kommer även de etiska överväganden att presenteras.

3.1 Insamlingsmetod

Vi har valt att använda oss av semistrukturerade kvalitativa intervjuer för att kunna föra en dialog, samt att kunna utnyttja tillfället för att kunna ställa eventuella följdfrågor. Detta stärks av Ahrne & Svensson (2011) som ser den kvalitativa intervjun på många sätt som ett oslagbart verktyg då man på kort tid kan samla information från olika människor och deras synpunkt. En nackdel med intervjuer är att orden inte alltid behöver vara sanningsenliga. Då denna metod är ett samtal, kan det få varierande resultat på olika platser med samma personer. (Ahrne & Svensson 2011)

Både intervjuer och enkäter bygger på frågor och kan användas till datainsamling. Det kan vara viktigt att redovisa syftet för de utvalda personerna som vi vill ska svara på våra frågor, för att de ska se någon mening med det. Det är även viktigt att vi förtydligar på vilket sätt deras bidrag kommer att användas. Utifrån Patel & Davidson formulerade vi ett informationsbrev som skickades till lågstadielärarna inför intervjuerna. Oavsett om det gäller enkäter eller intervjuer finns det en del saker man bör tänka på vid frågeformuleringen. Frågorna ska inte vara för långa, inte ledande, man ska inte använda sig av ”dubbel-frågor”. För att undvika att frågorna misstolkas bör man tänka på att använda sig av ”vanliga” enkla ord. (Patel & Davidson 2011). Då vi utformade våra intervjufrågor hade vi Patel & Davidson i åtanke så intervjufrågorna skulle ge utförliga svar.

3.2 Urval

Ett typiskt urval av fyra lärare från fyra skolor i Skåne har valts ut för intervju till vår studie. Vi har intervjuat lågstadielärare. Anledningen till valet av lågstadielärare är att det oftast är på lågstadiet som ett nära samarbete mellan fritidspedagog och klasslärare bedrivs. Valet av dessa lärare gjordes genom att vi tog kontakt med lärare och skola via telefon och mejl.

3.3 Genomförande och analysmetod

Inför våra intervjuer lämnade vi ut ett informationsbrev där vi presenterade oss själva och vår studie samt intervjufrågorna. Vi informerade även om att vi ville spela in intervjuerna för att underlätta vår transkribering och att materialet skulle makuleras när vi inte längre hade användning av materialet. Intervjuerna gjordes på skolorna i lokaler som de valde.

Våra intervjufrågor har vi valt att formulera på ett sätt så att det ska vara enkelt att förstå dem och att frågorna ska kunna leda vidare till eventuella följdfrågor. Vi har åkt ut till skolorna där de intervjuade arbetar och intervjuat i klassrum/arbetsrum. Detta gjorde vi för att vi vill att de intervjuade skulle ha en trygg miljö att vara i. Vi funderade själva på om deras svar kanske kunde bli mer sanningsenliga om de kände sig trygga i situationen. Utifrån dessa förutsättningar anser vi att våra frågor besvarades väl, intervjufrågorna tog mindre tid än planerat, men gav ett gott material till vår studie.

3.4 Etiska överväganden

Vetenskapsrådets konfidentialitetskrav innebär att *”Uppgifter om alla i en undersökning ingående personer skall ges största möjliga konfidentialitet och personuppgifterna skall förvaras på ett sådant sätt att obehöriga inte kan ta del av dem.”* (Vetenskapsrådet, 2002 s.12). Med detta i åtanke har vi valt att varken namnge de intervjuade personerna, skolorna eller kommunerna som de är verksamma i. Informerat samtycke utgör grunden för att de intervjuade personerna förstår meningen med undersökningen, samt hur den är upplagd. De ska även bli informerade om att undersökningen är frivillig och att de när som helst kan avbryta intervjun. (Kvale 2009). Denna information gavs till de intervjuade genom informationsbrevet. Förliklighetskravet utgör hur sanningsenliga frågornas svar är, samt att informationsflödet inte ändrar svaren. Användningen av inspelningar vid intervjuerna, samt att vara mer än en som intervjuar stärker sanningen. (Patel & Davidson 2011). Vi har använt oss av diktafon vid intervjutillfällena, samt att vi var båda två med vid intervjuerna.

”Forskaren skall informera de av forskningen berörda om den aktuella forskningsuppdragets syfte” (Vetenskapsrådet, 2002 s.7).

Detta innebär att vi som forskare ska informera deltagarna om undersökningen och vilket syfte vi har med den. Deltagandet är frivilligt och intervjun kan avbrytas när som helst. (Vetenskapsrådet, 2002) Denna aspekt har vi tagit hänsyn till och haft i åtanke då vi informerat de intervjuade.

4 Resultat och Analys

I denna del kommer de väsentliga svaren utifrån intervjufrågorna att presenteras och analyseras.

4.1 Fritidspedagogens roll i klassundervisningen

Lärare A

Lärare A anser att fritidspedagogen har en stor roll i klassundervisningen samt besitter en stor erfarenhet och har ett stort pedagogiskt sinne, vilket bidrar till att hjälpa undervisningen ibland annat matte, svenska och olika teman. Lärare A uttrycker att fritidspedagoger inte har en sämre kompetens än läraren själv, dock så uttrycks det *”liksom alla vuxna, alltså speciellt då fritidspedagogerna tycker jag har den kompetensen som liksom vilken annan människa som helst.”*

Lärare B

Lärare B menar att fritidspedagogen har en viktig roll som ett komplement och kan komplettera med våra olika utbildningar. Lärare B upplever att fritidspedagogen får en helhetssyn på barnen då de träffas både på fritids och under skoltid, fritidspedagogen ser barnen ur ett bredare perspektiv, *”de ser ju helheten på barnen på ett annat sätt för de har dem även på fritids.”*

Lärare C

Lärare C anser att fritidspedagoger har en ”speciell” kompetens och kompletterar som en förlängd arm inom de olika estetiska ämnena och SO/NO. Lärare C uttrycker även att fritidspedagogen arbetar en del med värdegrund, elevråd, klassråd som läraren har kunnat flytta över till fritidspedagogens rutiner.

”vi är ofta båda i klassrummet och jag liksom lärandepedagogen”.

Det benämns även att lärare C står mycket för fakta medan fritidspedagogen kompletterar med det praktiska.

Lärare D

Även lärare D betonar på att fritidspedagogen har en stor roll i klassrummet och även på fritids, vilket gör att de får en helhetssyn på barnen. Lärare D upplever även fritidspedagogen som en extra resurs i klassrummet med ett extra par ögon som upplever olika saker, då man har möjlighet att vara två vuxna i klassrummet. Lärare D anser också att fritidspedagogen handhar mycket av det kreativa skapandet och detta dras det nytta av i olika undervisningssituationer.

4.1.1 Analys

Utifrån resultatet kan vi utläsa att de intervjuade har liknande svar på denna fråga, detta kan vara grundat i att de har likartade samarbeten med fritidspedagogen. Lärare A och lärare C:s uttalande om fritidspedagogens kompetens kan tolkas som en rangordning i hierarkin under klassundervisningen. Lärare B och D benämner helhetssynen som fritidspedagogen får på barnen under skoldagen, då de oftast har samma barn på fritidshemmet som de har i klassundervisningen.

4.2 Hur använder lärare fritidspedagogens kompetens?

Lärare A

Lärare A tycker att fritidspedagogerna idag dra ett stort lass med gruppdynamik, socialt samspel, struktur, lek och helhetssynen. Helhetssynen, att fritidspedagogen följer barnen hela dagen är en ovärderlig kompetens. Lärare A uttrycker att utan fritidspedagogen, hade de inte hunnit se alla elever, då fritidspedagogen är ytterligare en vuxen i skolan.

Lärare B

Lärare B menar att utbildningarna på denna nivå är relativt lika varandra och läraren och fritidspedagogen är därför ganska lika i sitt sätt att se och tänka kring barnen. Fokus ligger mycket på hela barnet och inte bara på faktainläring, fokus faller då på lek, samarbete, fostran och skapande.

Lärare C

Lärare C ansvarar mycket för de teoretiska delarna i undervisningen medan fritidspedagogen bidrar mycket med den praktiska delen. Till exempel i matematik nämns det att fritidspedagogen arbetar med barnen i mindre grupper med olika praktiska, vardagliga övningar.

Lärare D

Även lärare D betonar på att kunna dela klassen i mindre grupper och att fritidspedagogen ansvarar mycket för just den kreativa delen av undervisningen. Då fritidspedagogerna har en lite annan utbildning är denna kompetens givande i samarbetet och blir en extra resurs.

4.2.1 Analys

Lärare A är den enda som inte benämner någon form av den praktiska eller kreativa delen i fritidspedagogens kompetens, en möjlig förklaring till detta kan vara lärarens syn på

fritidspedagogen där den praktiska och kreativa delen i arbetet är grundläggande för fritidspedagogen. De övriga lärarna som benämner fritidspedagogens kompetens som praktisk och kreativ, lärarna kan se denna kompetens hos fritidspedagogerna som mest grundläggande. Lärare A och D benämner även fritidspedagogen som en extra resurs, samt som en extra vuxen i skolan, dessa benämningar kan bero på lärarnas hierarki syn på fritidspedagoger.

4.3 Hur ser samarbetet ut? Vad gör fritidspedagogen?

Lärare A

När det gäller rena lektioner har läraren stöd av fritidspedagogen som ses som en extra vuxen, på denna nivå av undervisning kan fritidspedagogen förklara uppgifterna för barnen. Lärare A samarbetar mycket med fritidspedagogen i olika teman och de har även gemensam planeringstid, där fritidspedagogen endast är med på planeringen av ämnenas struktur och inte planeringen av genomförandet. Fritidspedagogen ses som ett bra komplement till att bolla idéer kring temaarbeten och hur de ska utvecklas på ett kreativt sätt. Under temalektionerna delar de ofta upp klassen i mindre grupper och därigenom delar upp ansvaret.

Lärare B

Lärare B och fritidspedagogen är sällan i klassrummet samtidigt, trots detta har de ändå en gemensam planering vilket bidrar till strukturen i undervisningen där de ofta samarbetar gemensamt med de olika delarna av undervisningen.

Lärare C

”Det är jag som står för skolans planering.” Detta eftersom läraren och fritidspedagogen inte har någon gemensam planering. Informationsflödet kring lektionerna sker oftast på rasterna.

Lärare D

Lärare D och fritidspedagogen har gemensam planering samt ett samarbete där man kan dela på barngruppen. Lärare D poängterar att det underlättar med en extra vuxen i klassrummet.

4.3.1 Analys

Alla lärare utom lärare C har en gemensam planering tillsammans med respektive fritidspedagog, detta kan grundas i både schema uppläggningsen och samarbetet i skolan. Ser man på de övriga lärarna syns en gemensam nämnare, som riktas åt någon form av grupp delning, det kan förklaras av både smidigheten att arbeta i halvklasser, samt den större möjligheten att se varje elev. Lärare A och

D benämner även i detta sammanhang fritidspedagogerna som en extra vuxen, utifrån frågan kan svaren grundas i hierarkin ordningen, dock kan det även grundas i att fritidspedagogen är i lärarnas klassrum och går under lärarnas regler.

4.4 Är samarbetet mellan dig och fritidspedagogen som du vill ha det?

Lärare A

Lärare A anser att samarbetet inte får bli annorlunda än vad det är, då tyngden ligger på att den egna planeringstiden inte ska minska. Dock anser lärare A att den sociokulturella tanken och dialogen som ger andra infallsvinklar är grundläggande. Det som skulle kunna förbättras är om man hade haft ännu mer gemensam planeringstid.

Lärare B

Lärare B skulle vilja dela upp undervisningen i olika bitar med olika grupper, där läraren arbetar med faktadelen och fritidspedagogen ansvarar mer för den sociala biten eller skapande. Lärare B vill arbeta mer tillsammans med fritidspedagogen dels för att kunna arbeta mer med olika teman som behandlar de olika skolämnena, samt kunna samarbeta med fritidspedagogen och komplettera varandras kompetenser. Lärare B avslutar med att poängtera önskemålet att arbeta i ett arbetslag med grundskollärare, förskollärare och fritidspedagog.

Lärare C

Lärare C önskar att de hade haft fulla skoldagar tillsammans och att man kunde delat upp klassen mer i halvklasser, där var och en ansvarar för sin egen planering inom ett gemensamt område. Lärare C menar att det är, enligt läroplanen, läraren som är ansvarig för att den teoretiska biten blir uppnådd. Enligt lärare C upplevs fritidspedagoger ibland som assistenter och skolan kan ses som utfyllnad av deras arbete, vilket är tråkigt.

Lärare D

Lärare D önskar att helhetssynen på barngruppen hade varit större. Även ett närmre samarbete med tid för mer gemensam planering hade varit givande när man ska arbeta med olika delar och komplettera varandra då man är två vuxna i klassen. Lärare D benämner fritidspedagogen som en jämbördig kollega samtidigt som fritidspedagogen ses som en extra resurs. *"En extra resurser till klassen, givetvis en jämbördig kollega."*

4.4.1 Analys

Lärare A och D benämner en önskan om mer gemensam planering tillsammans med fritidspedagogen, detta kan grundas i att lärarna vill stärka samarbetet med fritidspedagogerna. Lärare B och C vill hellre ha mer tid att kunna arbeta med delningspass med respektive klass där fritidspedagogen ansvarar för sin bit, en möjlig förklaring till detta kan vara lärarnas arbete med varje elev, där läraren lättare kan bedöma elevernas olika kunskapsnivåer. Lärare C nämner att fritidspedagoger ses som assistenter till skolan vilket Lärare C tycker är tråkigt, denna syn kan grundas i att denna lärare har haft ett gott samarbete med fritidspedagoger innan.

4.5 Sammanfattande analys

Utifrån lärarnas uttalanden kan vi tydligt se vad de anser vara fritidspedagogens roll i skolan, fritidspedagogen är en extra vuxen i klassrummet, den kompletterar den teoretiska undervisningen och bidrar till kreativa och praktiska lärandesituationer. Samtliga lärare är nöjda med samarbetet mellan lärare och fritidspedagog, men vill inte att samarbetet får ta lärarnas planeringstid utan att gemensam planeringstid ska ske utanför lärarens enskilda planering. Det upplevs en önskan om ett större samarbete med mer gemensam planeringstid, samt mer tid för olika former av arbetet med halvklass. Trots denna positiva syn på fritidspedagogen finns även en underliggandesyn där fritidspedagogen är en assistent till skolan, en extra vuxen i klassrummet som underlättar skolundervisningen för läraren.

5 Diskussion

I diskussionsdelen kommer valet av metoddiskussion presenteras och resultatdiskussion att bearbetas.

5.1 Metoddiskussion

Vi hade vid ett tidigt stadie diskuterat olika sätt för datainsamling, att det skulle vara en kvalitativ undersökning framkom snabbt, vi kom även fram till att semistrukturerade intervjuer skulle vara mest givande för den typ av undersökning vi skulle göra. De semistrukturerade intervjuerna gav utrymme för olika följdfrågor som kunde dyka upp och även en öppen diskussion om frågorna.

Utifrån våra intervjufrågor ser vi nu i efterhand att vi kunde lägga till en fråga för att få mer stöd till resultatet, detta även då två frågor kunde tolkas som liknande. Utifrån de svar vi fick på våra intervjuer fick vi göra en mindre ändring i vår frågeställning, samt att vi nu i efterhand kunde formulerat frågorna på ett annorlunda sett för att få ett tydligare resultat. Att spela in intervjuerna var grundläggande för uppsatsen då vi inte ville missa något som de intervjuade sa, samt att det blev ett friare samtal än om vi bara hade antecknat. Den största motgången vi hade under uppsatsskrivandet var att få tid till intervjuerna, samt att hitta lärare som hade tid att bli intervjuade, detta var den största konsekvensen som uppstod av denna form av undersökning.

5.2 Resultatdiskussion

I detta stycke kommer vi bearbeta våra två frågeställningar var för sig, för att resultatdiskussionen ska bli så tydlig som möjligt.

5.2.1 Hur används fritidspedagogens kompetens under skoltid enligt lågstadielärare.

Utifrån lärarnas syn på fritidspedagogen finns det underliggande fördomar som riktas mot fritidspedagogens kompetens, där de intervjuade påvisar en hierarki där lärarnas kompetens står högre. Kärrby (2000) tar upp att inom arbetslag kan det hända att fritidspedagogens kompetens inte tas till vara på, då dess kompetens är svårdefinierad, samt de pedagogiska uppgifterna fritidspedagogen har inom skolans ramar. Haglund (2011) poängterar att i dagsläget har fritidspedagogernas möjligheter till bland annat att starta olika klubbar eller anordna föreställningar inte är möjliga då det finns olika faktorer som sätter stopp för det, ett av dessa stopp kan vara

integreringen till skolan då fritidspedagoger bedriver sitt arbete i både skola och fritidshem.

Den svårdefinierade kompetensen fritidspedagogen fått i skolan kan enligt oss ligga till grund för hierarkiordningen som kan förekomma ute i verksamheterna. Haglunds uttalande om fritidspedagogens forna chans att bedriva olika klubbar och likande kontra den dubbla yrkesrollen fritidspedagogen har i nuläget, känner vi är en fråga om tidsfördelning och sysselsättningsgrad i arbetet. Alltså hur många timmar fritidspedagogen gör i skolan kontra i fritidshemmet, hur stor sysselsättningsgrad anställningen ligger på och hur varje kommun väljer hur en fritidspedagogs uppdrag i skolan ska se ut.

5.2.2 Hur uppfattas fritidspedagogernas roll i klassrumsundervisning av lågstadielärare.

Hansen (1999) benämnde att trots att lärare och fritidspedagog arbetar med samma barngrupp anses läraren i de flesta fall ha en högre status, då läraren bedriver undervisningen och har en högre teoretisk plattform än fritidspedagogens praktiska undervisning, utifrån detta rankas teori högre än praktik. Ett uttalande hos en av lärarna stärker detta, då läraren påvisar att den är den "lärande pedagogen".

Några av de intervjuade lärarna har synen att fritidspedagoger har en roll i skolan som en extra vuxen eller en extraresurs, som är till för att underlätta arbetet och undervisningen i skolan. Kärrby (2000) anser även att fritidspedagogen ibland får rollen hjälplärare, som i arbetslagen får de arbetsuppgifter som lärare lågprioriterar eller inte anses ha tid till. Medan Pihlgren (2011) menar att det är hos varje kommun, samt skola att fastställa fritidspedagogens arbetsuppgifter under den obligatoriska skoldagen. Detta är utifrån de dokument och riktlinjer som finns till fritidspedagogernas förfogande, där det tydligt beskrivs vad fritidspedagogen gör före och efter skolan, dock när det kommer till skolan är dokumenten inte lika tydliga, det beskrivs i större del att de ska vara ett komplement till skolan.

Med Pihlgrens syn på fritidspedagogens arbete, har vi ett medhållande att dokumenten om fritidspedagogens sysselsättning i skolan inte är väldefinierad, ett förtydligande av någon form hade möjligen varit tillfredställande när det kommer till arbetsformen i skolan. Vi anser även att Kärrbys syn på detta är korrekt då vi utifrån våra egna erfarenheter har liknande tycke till synen av fritidspedagoger i skolan. Vi håller med en av de intervjuade som uttalade sig om att det finns en tråkig syn på fritidspedagoger som skulle vara assistenter till skolansverksamhet.

Hälften av lärarna betonar på möjligheten att arbeta med delningspass i skolan, dock är anledningen till detta inte presenterat av lärarna. Ser man till litteraturen anser Calander (1999) att under en skoldag kan det förekomma att läraren och fritidspedagogen delar på klassen, där de arbetar på olika sätt, läraren med det teoretiska och fritidspedagogen med något praktiskt eller med någon form av socialutveckling. Pihlgren (2011) nämner att fritidspedagoger och lärare ansvarar oftast med varsin halvklass under vissa timmar i skolan där fritidspedagogen oftast arbetar med skapande eller lek pedagogik. Fritidspedagogen får utifrån detta se barnen hela dagen och får en helhetssyn som kan ge möjlighet att individanpassa undervisningen för barnen.

Vi anser att ett arbete som detta är givande på olika sätt, bland annat delningen av praktiskt och teoretiskt i halvklass för att kunna variera undervisningen så att alla elever kan nå skolans kunskapsmål. Vi anser även att helhetssynen på barnen är viktig därför att det är genom relationer mellan barn och vuxna som vuxna når barnen socialt och kunskapsmässigt. Halvklassundervisning och helhetssynen på barnen ger även en chans att stärka fritidspedagogens tillhörighet till skolan. Detta med grund utifrån det individuella valet fritidspedagogen har i det lektionsupplägg, då en gemensam planering kan vara möjlig kan fritidspedagogen här ha chansen att välja vad den ska göra och vilken undervisningsmetod.

6. Slutsats

Utifrån undersökningen syns det bland de intervjuade att deras syn stämmer med god ton överens med tidigare forskning, samt att en förändring i synsättet angående fritidspedagogers roll i skolan inte direkt ändrats. Med detta kan det styrkas att fritidspedagogers roll i skolan inte direkt kan definieras då det i skolans ramar inte finns något direkt definierande om vad fritidspedagogen ska göra, utan de beskrivs som ett komplement till skolan. Detta är ett väldigt brett begrepp som kan tolkas på olika sätt med olika arbetsbeskrivningar som täcker den obligatoriska skoldagen, medan det på fritidshem finns tydliga riktlinjer för fritidspedagogerna och fritidsverksamheten. Utifrån detta syns det tydligt att synen på fritidspedagoger inte ändrats mycket sedan integrationen till skolan.

7. Sammanfattning

Syftet med detta arbete är att ge en tydligare beskrivning av fritidspedagogers kompetens, med utgångspunkt från tidigare forskning, samt att undersöka hur grundskolärare mot de yngre åren ser på fritidspedagogernas kompetens och roll under skoltid. Själva undersökningen riktar sig mot lågstadielärare mot de yngre åren. Därför intervjuade vi fyra lärare om deras syn på fritidspedagogens arbete i skolan och inte fritids. En kvalitativ studie gjordes utifrån detta med fyra lärare från fyra olika skolor i södra Sverige.

Undersökningens resultat pekar på att lärarnas syn på fritidspedagoger i skolan liknar densamma som har varit ett tag tillbaka. Det finns ingen direkt avvikande syn på hur lärarna tänker kring fritidspedagogens kompetens och roll i skolan eller i litteraturen som presenteras. Fritidspedagoger hamnar lite i en odefinierad roll i skolan, däremot är de väldefinierat vad de ska göra på fritidshemmen.

Det som avgör vilken roll fritidspedagogen har i skolan är kommunens riktlinjer och fritidspedagogens närmsta arbetsgivare. Precis som bland annat Philgren (2011) tar upp så är det dessa faktorer som avgör hur många timmar fritidspedagogen är inne i klass, om fritidspedagogen är extra vuxen, hjälplärare eller en extraresurs som undervisar i halvklass. Men utifrån undersökningen kan vi påstå att det även är arbetslaget som till viss del styr över vad fritidspedagogen ska göra i skolan, beroende på att de intervjuade lärarna anser att de har högre status och inte har avsatt tid till de lågprioriterade ansvarsområdena till exempel elevråd, kamratstödjare eller andra sociala skolprojekt. Med undersökningen och forskningen som stöd kan vi säga att vår slutsats är att fritidspedagogernas roll i skolan och lågstadielärarnas syn på deras kompetens inte har förändrats sedan intergeringen mellan skola och fritidshem.

8. Referenslista

Ahrne, Göran, Ahrne, Göran & Svensson, Peter (2011). *Handbok i kvalitativa metoder*. 1. uppl. Malmö: Liber

Alexandersson, Mikael (red.) (2011). *Lära, leva, utvecklas: aspekter på fritidspedagogik och lärande*. Stockholm: Lärarförbundet

Tillgänglig på Internet:

[http://www.lararforbundet.se/web/shop2.nsf/webdescription/2BDDCBF7D5702C7FC125788B004EFCA4/\\$file/Lara_leva_utvecklas_maj_2011.pdf](http://www.lararforbundet.se/web/shop2.nsf/webdescription/2BDDCBF7D5702C7FC125788B004EFCA4/$file/Lara_leva_utvecklas_maj_2011.pdf)

Andersson, Bengt-Erik (1997). *Skola-skolbarnsomsorg i samverkan*. Stockholm: Lärarhögskolan : Inst. för barn och ungdomsvetenskap

Calander, Finn (1999). *Från fritidens pedagog till hjälplärare: fritidspedagogers och lärares yrkesrelation i integrerade arbetslag*. Diss. Uppsala : Univ.

Flising, Björn (1995). *Samverkan skola-skolbarnsomsorg: en utvärdering*. Stockholm: Socialstyr.

Hansen, Monica (1999). *Yrkeskulturer i möte: läraren, fritidspedagogen och samverkan*. Diss. Göteborg : Univ.

Tillgänglig på Internet: <http://hdl.handle.net/2077/7609>

Hjalmarsson, Maria. (2010). *Fritidspedagogers skattningar av sitt yrkeskunnande – Resultat från en nationell enkätundersökning*. Karlstad: Karlstads universitets Pedagogiska Tidskrift, årgång 6, nr 1

Hülphers, Staffan (1998). *Fritidspedagog: ett yrke i förändring*. Karlstad: Högskolan

Johansson, Inge (2011). *Fritidshemspedagogik: idé, ideal, realitet*. 1. uppl. Stockholm: Liber

Klerfelt, Anna & Haglund, Björn (red.) (2011). *Fritidspedagogik: fritidshemmets teorier och praktiker*. Stockholm: Liber

Kvale, Steinar. & Brinkmann, Svend. (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Enskede: TPB

Kvalitet i fritidshem: allmänna råd och kommentarer. (2007). Stockholm: Skolverket

Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=1727>

Kärby, Gunni (red.) (2000). *Skolan möter förskolan och fritidshemmet*. Lund: Studentlitteratur

Lindborg, Marianne & Nilsson, Vivi-Ann (1997). *Fritidspedagogen möter skolan: en vidgad yrkesroll*. Malmö: Utvecklingsavdelningen, Lärarhögskolan

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011). Stockholm: Skolverket

Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2575>

Parling, Britt-Marie (2006). *När intresse blir kunskap: fritidspedagogikens mål och medel*.

Stockholm: Lärarförbundet

Tillgänglig på Internet:

[http://www.lararforbundet.se/web/shop2.nsf/81fd9969356536f5c1256e5a003339b3/97662F996C865662C12570AF0000A404/\\$file/Nar_intresse_blr_kunskap.pdf](http://www.lararforbundet.se/web/shop2.nsf/81fd9969356536f5c1256e5a003339b3/97662F996C865662C12570AF0000A404/$file/Nar_intresse_blr_kunskap.pdf)

Patel, Runa & Davidson, Bo (2011). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. 4., [uppdaterade] uppl. Lund: Studentlitteratur

Nationalencyklopedin. 2011-11-14 <http://www.ne.se/lang/fritidspedagog>

Fritidspedagogerna och skolans utveckling. (2001). Stockholm: Lärarförb.

Pihlgren, Ann S. (red.) (2011). *Fritidshemmet: fritidslärares uppdrag på fritidshemmet och i skolan*.

1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Rohlin, Malin (2012). *Fritidshemmets historiska dilemman: en nutidshistoria om konstruktionen av fritidshemmet i samordning med skolan*. Stockholm: Stockholms universitets förlag

Strandberg, Leif (2009). *Vygotskij i praktiken: bland plugghästar och fuskklappar*. 2. uppl.

Stockholm: Norstedt

9. Bilaga

Intervjufrågor

- Vad anser du att fritidspedagogen har för roll i klassundervisningen?
- På vilka olika sätt har du som lärare användning för fritidspedagogens kompetens i undervisningen?
- Hur ser samarbetet mellan dig och fritidspedagogen ut? Vilka delar står du för och vad gör fritidspedagogen?
- Hur skulle du vilja att samarbetet mellan dig och fritidspedagogen såg ut?